

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 416

Červenec-srpen 1991

ČS. POSLANCI V CHICAGU

International Visitor's Center, který je jedním z programů vlády Spojených států (financuje veřejné vztahy za účelem lepšího porozumění mezi národy) vyrozuměl kancelář Československé národní rady americké, že Chicago navštíví sedm poslanců z Československa. Tato skupina poslankyň a poslanců navštívila už New York, Washington, Nashville, Springfield a po Chicagu navštíví ještě San Francisco a stát Montana.

Poslanci byli ubytováni v Ambassador West na State Street v Chicagu, kde se Československá národní rada americká s nimi sešla při společné večeři.

Po večeři se rozpoutala přátelská debata, při níž se objasňovaly otázky, které tíží celou americko-československou veřejnost ve všech částech USA.

Proč ČSFR vyžaduje dvouletý nepřetržitý pobyt v Československu a nabytí ČSFR občanství, jako podmínku pro navrácení majetku?

Proč českoslovenští politici vězni nedostávají pensí?

Jak dlouho asi bude trvat uzdravit hospodářství a mravní stav duše československého občana, devastovaného po čtyřicet let?

Předseda Československé národní rady americké, Dr. Rozbořil, pak krátce vysvětlil historii Rady, účel její práce a její činnost za účelem pomoci k osvobození Československa v době komunistické krutovlády.

Po ukončení debaty darovala jedna z poslankyň Československé národní radě americké proslav Dr. Emila Ludvíka při příležitosti otevření Klubu TGM dne 17. dubna 1991 v Praze. (Tento projev otiskujeme.)

MASARYKOVO DEMOKRATICKÉ HNUTÍ

PROJEV

předsedy Masarykova demokratického hnutí

Dr. Emila Ludvíka při příležitosti otevření

Klubu TGM dne 17. dubna 1991 v Praze

Vážené shromáždění, dámy a pánové,

zahajujeme činnost Klubu Tomáše Garrigua Masaryka, abychom s členy Masarykova demokratického hnutí a jeho hosty oživovali Masarykovy myšlenky, zhodnotili jeho státnické úsilí a moudrost, zhodnotili jeho zkušenosti z budování Československa a zaujímalí stanoviska k dnešku, vycházející z Masarykových mravních, duchovních, humanistických a demokratických postojů.

Jsmo přesvědčeni, že T. G. Masaryk má co říci nejen k současnosti, ale také k nadcházejícímu 21. století.

Máme před sebou nesnadný úkol. Seznamovat veřejnost a zejména naši mládež se zásadami Masaryka, učit ji demokracii, působit na ni ve smyslu Masarykových ideálů. Tím nesnadnější, protože sdělovací prostředky jsou k nám skoupé. S těžkostí dostáváme do tisku, televize, rozhlasu naše názory. Výzvu Masarykova demokratického hnutí k jednotě, zveřejnily jenom Národní osvobození a Učitelské noviny.

Nemáme dostatek finančních prostředků, ale přesto neustoupíme od snahy působit na ty, kteří jsou především zodpovědní za výchovu generace, za její mravní a duchovní vývoj, na rodiče a pedagogy. Jsme zklamáni nezájmem většiny učitelů, na které jsme se obrátili v jejich tisku, ale věříme, že se nám na konec podaří získat je pro naše záměry, pro výchovu mládeže k mravnosti, k pravdě, spravedlnosti, úctě nejen k bližnímu, ale také k přírodě, ke všemu živoucímu, že se nám podaří s jejich pomocí naučit mládež demokraticky se chovat. Vytýčili jsme si další úkol, vyjádřený i v naší Deklaraci, vnést do veřejného života mravní statečnost, toleranci i ušlechtilost a přispět tak k budování mravně a duchovně vyspělého, vpravdě demokratického právního státu.

Často mluvíme o naší demokratické tradici, ale dosud se podle ní nechováme. Mluvíme o politické kultuře, ale opomíjíme ji. Naopak v chování a jednání občanů a zejména některých politiků chybí slušnost, mravnost, lidská důstojnost.

Rozbouřená hladina současného dění tlumí v nás mnohdy snášenlivost a rozvážnost, ale na druhé straně tlumí i rozhodnost, oddanost pravdě i nutnost spravedlivé soudnosti.

Nelze zcela srovnávat údobí zrodu a vývoje masarykovské demokracie a dneškem. Rok 1918 není rokem 1989. Přece však, mnohé průvodní jevy jsou totožné, a měli bychom čerpat ze zkušeností první republiky a neobjevovat s námahou, především v legislativě a administrativě, už dávno objevené.

Touha po svobodě, pravdě, po spravedlnosti, po sebeurčení a samostatnosti byla a je stejná.

T. G. Masaryk neměl snadnou situaci, ale obklopil se mravně silnými vědoucími spolupracovníky. Mladý svět bojoval se zbraní proti Maďarům, Polákům a Němcům. Po první světové válce zchudla Evropa, ani Spojené státy nemohly poskytnout Československu hospodářskou a finanční pomoc v takové míře, jak by bylo potřebné. Masaryk musel překonávat i mravní devastaci, způsobenou válkou.

Ale byl silnou osobností, uznávanou doma a ve světě.

VESTNIK

July-August 1991

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650
Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Červenec-srpen 1991

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650
Telefon: 656-1117

Vzdor světové hospodářské krizi, vzdor nastupujícím fašistickým silám v Evropě i uvnitř státu a nacionalistickým tendencím slovenským i německým, vzdor všem pokusům o rozvrat a rozbití jednotného státu, Masaryk vybudoval Československo, které se stalo stabilizujícím, hospodářsky, kulturně i sociálně vyspělým státem, uznávaným ostrovem demokracie v Evropě.

Byl to Edvard Beneš, neprávem odsuzovaný za rok 1938 a 1948, bez kterého, jak Masaryk mnohokrát zdůrazňoval, bychom Československo neměli. Byl to Edvard Beneš, obhájce masarykovské humanity a demokracie, kterému se podařilo po druhé světové válce obnovit náš stát.

Bohužel, bez Podkarpatské Rusi, kterou jsme byli přinuceni pod nátlakem a hrozbou postoupit Sovětskému svazu. Věřím, že i Podkarpatská Rus se k nám ze svobodné vůle lidu vrátí, protože jakákoliv smlouva pod nátlakem je z mezinárodního práva neplatná.

Jenom čtyřiatřicet měsíců jsme se těšili svobodě. Přišel únor 1948 s komunistickou tyraní a konec svobodného Československa. Je nesporné, že od listopadové revoluce, uskutečněné především statečností studentů, mládeže, herců a nakonec i občanů, prezident Václav Havel, parlamenty a vlády vykonaly v krátké době neuvěřitelný kus práce při obnově demokracie. Svobodné volby a odsun sovětské okupační armády patří k jejich úspěchu. Kladem je i nalézání nových vazeb v zahraniční politice, které by zabezpečily nenávratnost k totalitě, co nejvíce nás připoutaly k evropskému demokratickému společenství a vyvedly nás z téměř nedozírné hospodářské a ekologické krize.

Ale dopustili jsme se také omylů a chyb, jejichž důsledky, zejména v mnohdy uměle vyvolávané slovenské a moravské otázce a v očistě veřejného života, se ztěžka napraví.

Podle T. G. Masaryka mravnost je základem veškerého dění. A s mravností úzce souvisí duchovní a mravní obroda našeho státu a očista veřejného života, spravedlivé potrestání těch, kteří se vědomě dopustili zločinů, kteří způsobili naši nesvobodu, naše utrpení, všeobecnou zkázu naší země. Je urážkou víc jak osmi tisíc popravených, zavražděných a umučených, je urážkou šestistitisíc nespravedlivě odsouzených a těch, kteří museli opustit svou zemi, je urážkou miliónů občanů, kteří přišli o svou existenci, o svůj majetek, nepotrestání těch, kdož to zavinili.

Podívejme se pravdě do očí!

Kdo jsou a kde jsou ti, co způsobili naši porobu, vedli a byli vykonavateli obludného represivního systému? Kryti pochybnou dvacetiletou promlčecí lhůtou jsou členy parlamentů, výkonné moci a neodcházejí z veřejného života. Celá naše země zná jejich jména, jenom naše justice, protkaná bývalými strukturami, má zavázané oči. Nemá důkazy, které by snadno získala uvalením vyšetřovací vazby pro důvodné

podezření na ty, kteří se dopustili zločinů proti lidskosti, nikde na světě neprominutelných. Chceme budovat právní stát, ale nechceme si uvědomit, že základem právního státu je spravedlnost.

Lustrace ve Federálním shromáždění ukázala hlubokou mravní devastaci lustrovaných poslanců, z nichž většina není tolik mravná, aby sama odešla, jak je samozřejmostí ve vyspělých demokraciích, kde jen podezření z jakéhokoliv nedůstojného činu stačí k abdikaci. Příkladem hluboké mravní krize jsou i poslanci, kteří zůstávají bezostyšně v parlamentu, ačkoliv byli iniciátory a vykonavateli represivního systému. Tito poslanci byli sice zvoleni do parlamentu, ale kým? Jednak občany, nevědoucími o jejich podílu na útlaku a jednak občany, podporujícími bývalou totalitu a i dnes existenčně závislími na KSČ, na starých strukturách. Lustrujeme agenty státní bezpečnosti, ale nezveřejňujeme příslušníky StB, jak se stalo v Německu, nezveřejňujeme příslušníky Lidových milicí, jména nelidských vězeňských dozorců, soudců, prokurátorů, soudících podle příkazů KSČ.

Copak nikdo není zodpovědný za hrůzy minulých desetiletí, za sovětskou okupaci, za mravní a kulturní úpadek, za katastrofický stav hospodářství a životního prostředí, za z politických důvodů zatajovaný Černobyl, jehož strašné důsledky ve vzrůstajícím výskytu rakoviny se už objevují a ohrožují zdraví současné i budoucí generace?

Jsme proti kolektivní vině. Stále zdůrazňujeme, že nechceme pomstu, ale chceme spravedlnost. Bůh odpouští, ale i trestá, protože trest není jen naplněním spravedlnosti s výchovným charakterem, ale i prevencí, mementem, výstrahou těm, kteří by se chtěli dopustit zločinů. Došlo-li k určité dohodě v listopadu a prosinci 1989 s vedením KSČ o beztrestnosti bývalého represivního systému, ve snaze zabránit rumunským událostem, tato dohoda je dávno neplatná. Komunistická strana ji nedodržuje. Vytvořila legalizovanou pátou kolonu, vpravdě mafiánskou síť, která už nyní zvedá hlavu, využívá, finančně silná, všech prostředků k vyvolání národnostních sporů na Slovensku, na Moravě, využívá nespokojenosti ze zdražování a rostoucí nezaměstnanosti, které jsou důsledky totality, zastrahuje, podkopává a zpochybňuje těžce se rodící demokracii.

Lidé si poprávu ztěžují, že ve vedení podniků a organizací se nic nezměnilo. Bývalé komunistické struktury působí dál a dokonce propouštějí ty, kteří jim odporovali. Proto občané zmalomyslnují, ztrácí důvěru ve vedení státu. Bez důkladné očisty veřejného života nemůžeme budovat demokratický stát!

Co nás dále tíží, je slovenská otázka. Ta prostupuje jako červená nit dějinami Československa. Vždy se našlo dost ambiciózních politiků, kteří nakonec dovedli Slovensko k

fašismu a na stranu válečné Hitlerovy koalice. I nyní se někteří slovenští politici, vedeni touhou po osobní moci, snaží o rozbití společného státu Čechů a Slováků, ačkoliv nikdy se dosud slovenskému národu nedostalo tolik svěbytnosti v kultuře, vědě, ve správě jeho věci, jako dnes.

Není to mínění jen Čechů, ale i většiny slovenského národa, většiny, vyslovující se pro společný stát, pro Československo, v němž všechny národy budou mít ústavně zajištěnou svěbytnost a rovnoprávnost. Uvědomme si, kdo je v pozadí uměle vyvolávané, bratrské roztržky. Uvědomme si, kdo je proti spravedlivému potrestání zločinů minulých let. Bohužel, nemáme dost odvahy a rozumu, abychom rázně zasáhli proti existující páté koloně, proti mafii a obžalovali ji podle trestního zákona za rozvracení republiky.

Vyzýváme k rozhodnosti hlavu státu i parlamenty! Politika ústupků vede jen k hořkému konci. Poučme se z první republiky. Tomáš Garigue Masaryk byl nucen použít mnohokrát zákona proti rozbíječům Československa. Demokracii je potřeba bránit!

Vydali jsme se na dlouhou, nesnadnou cestu budování svobodného, demokratického Československa.

Jsmo přesvědčeni, že bude úspěšná, jsme přesvědčeni, že vyrostete generace hrdých, svobodných občanů, které nikdo už tak snadno neuvrhne do temna jakékoliv poroby.

Věříme, že Masarykova stálá revoluce hlav a srdcí přivede nás k obnově Československa, společného státu demokratického, mravně, duchovně a kulturně vyspělého, navazujícího s důstojností na slavnou historii, navazující na tradici jednotného státu, protože jenom jako jednotný stát můžeme vstoupit do Evropy a být po zásluze platným členem evropského i světového společenství demokratických států.

Děkuji Vám!

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

December 19, 1990

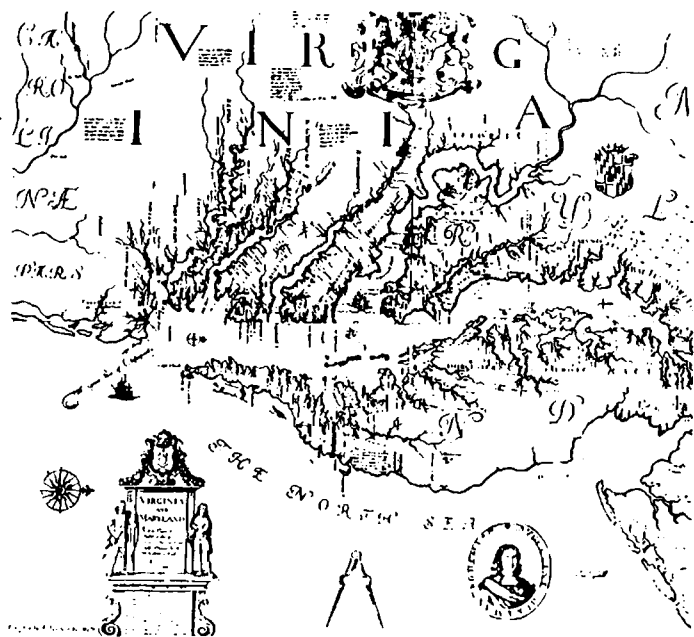
Dear Dr. Ludvik:

Many thanks to you and to the members of Masaryk's Democratic Movement for my honorary membership, which Ambassador Shirley Temple Black so kindly forwarded. I truly appreciate the goodwill that prompted your special tribute.

Best wishes.

Sincerely,

Dr. Emil Ludvik
Chairman
Masaryk's Democratic Movement
Post Office Box 83
Main Post Office Jindřiska 14
110 00 Prague 1
CZECH AND SLOVAK FEDERAL REPUBLIC



PÁN NA ČESKÉ ŘECE

Tuto historickou mapu Marylandu a Virginie zhotovil náš první slavný český přistěhovalec, Augustin Heřman z Prahy, první naturalisovaný americký občan státu Maryland. Hrál vynikající úlohu před více než 350 lety v šesti původních koloniích. Jeho rodina musela opustit Čechy za náboženské persekuce a usadila se v Amsterdamu. Odtamtud se vydal mladý Heřman do nového světa ve službách holandské obchodní společnosti. Jeho velké vědomosti, moudrost a diplomatické vlohy získaly mu vlivné postavení nejen v Novém Amsterdamu (New Yorku), ale i ve Virginii, kde dostal za zhotovení této mapy patent na 24,000 akrů a velké výsady. V upomínku na starou vlast pojmenoval řeku Bohemia a své panství Bohemia Manor. Rod sice vymřel po meči r. 1730, ale po přeslici žije v nejpřednějších rodech marylandských. — Jsme vděční Augustine Herman Czech-American Historical Society of Baltimore, zvláště obětavé předsedkyni paní Agnes Švejdrové, že vhodně propagují jeho jméno. Dne 16. října byl Augustine Herman Day a guvernér státu Marylandu po podepsání prohlášení přijal členy společnosti. Jejich zásluhou byla pojmenována nová autostráda 213 — Augustine Herman Highway.

POSLANECKÝ SLIB A JEHO ZÁVAŽNOST

S přechodem československé společnosti na režim pluralitní demokracie se radikálně změnilo i postavení a společný význam zvolených zástupců lidu v parlamentech i obecních zastupitelstvech. Poslanci se stávají významnými představiteli života společnosti, a zatímco v parlamentních volbách šlo o několik set představitelů politických stran, v komunálních volbách se jimi stalo nepoměrně větší množství občanů. Kolem poslanců, jejich práv a povinností se již událo i několik politických afér (Mohorita, Moric, Bárta), ve kterých se posuzovalo jejich jednání z hlediska zpronevěření či nezpronevěření se poslaneckým slibům.

Poslanecké sliby jsou stanoveny ústavními zákony Federálního shromáždění a národních rad pro poslance zákonodárných sborů (143/68 Sb., 182/89 Sb., 66/90 Sb., 79/90 Sb.) a zákony národních rad o obecním zřízení (367/90 Sb.,

369/90 Sb.) pro poslance obecních zastupitelstev. Znění slibů se po vyhlášení zmíněných zákonů stala pozitivními normami československého právního řádu. Slib má však v rámci ostatních právních norem zvláštní postavení. Jeho složením se zvolení občané ujímají poslaneckých funkcí a stávají se zástupci lidu, nesoucím odpovědnost za další osudy státu či obce. Tato právní norma není sankcionována a nelze zde uplatnit obecnou donucovací moc státu, což činí vynutitelnost poslaneckého slibu problematickou. Před složením slibu je ještě z hlediska zákonů možné vymáhat složení slibu v předepsaném znění pod hrozbou ztráty mandátu, ale po složení slibu lze jeho porušení omezeně stíhat jen ve spojení s trestným činem či přečinem. Nespadá-li porušení slibu pod příslušnou skutkovou podstatu, nelze za porušení slibu poslance postihnout ani jej zbavit mandátu. Znění většiny poslaneckých slibů totiž svou povahou se liší od podstaty československého právního řádu, který je vybudován na zásadách pozitivního práva. Pouze text vyhlášených právních norem se stává jeho součástí a tento text by měl v duchu právního pozitivismu odpovídat požadavku typičnosti, t. j. vymezovat a charakterizovat skutkovou podstatu přesně a neodvolávat se na právně těžko nebo zcela nedefinovatelné pojmy a významy.

Znění poslaneckých slibů často těmto zásadám neodpovídá; proto je jen těžko podle práva stanovit, jaké chování a jednání je porušením slibu. Zbývá jen posuzovat je individuálně bez možnosti se odvolat na konkrétní výklad platné normy a tedy posoudit je konečně a objektivně právně platným rozhodnutím. Tím obvinění z nedodržení poslaneckých slibů ztrácí svou váhu a stává se doprovodným jevem politického soupeření znepřátelených poslaneckých frakcí. Rozhodování mandátových a imunitních výborů příslušných zákonodárných sborů se nemůže opírat o závazný právní výklad, proto většinou nevede k uspokojivému verdiktu.

Těmto negativním důsledkům mohl předejít zákonodárce zvážením požadavků a významů, spojených s poslaneckým slibem, a jejich pečlivým, adekvátním vyjádřením v textu zákona. Protože zákony podléhají změnám a jistě nevyjadřují zájmy a tužby všech občanů, neměly by sliby zavazovat poslance k věrnosti určitým zásadám, ale k poslušnosti zásadám, vyjádřeným v právních normách, po dobu platnosti a k pouze demokratické, nenásilné změně stávajících právních norem a státních institucí. Zásada typičnosti právního řádu vyžaduje, aby sliby neobsahovaly mlhavé a právně nedefinovatelné výrazy, jejichž porušování nelze jasně rozpoznat. Dodržování této zásady při formulaci slibu zajistí jeho závaznost a znemožní jeho zneužívání při politických rozepřích jednotlivých poslanecko-stranických táborů.

Uplatnění uvedených směrnic lze dokumentovat na příkladech slibu poslance obecního zastupitelstva, upraveného podle rozdílných přístupů České a Slovenské národní rady. Ve znění, schváleném Českou národní radou (§26 zákona č. 367/90 Sb.) se objevují slova: čest, svědomí, věrnost České republice, zájem a vůle lidu. Čest a svědomí jsou mravní kategorie bez konkrétního právního obsahu. Věrnost České republice symbolizuje snahu po zakonzervování jistého, teprve dvacet let trávajícího správního území, s nímž se většina obyvatel historicky ani citově nijak neztotožňuje a tudíž vůči němu nechová žádnou věrnost. Rovněž výraz "zájmy a vůle lidu" je velmi problematický. Naproti tomu znění Slovenské národní rady (§26 zákona č.

369/Sb.) neobsahuje ani jeden z výše uvedených pojmů. Poslanci slibují, že budou řádně plnit své povinnosti (taxativně stanovené v toméž zákoně), dodržovat ústavu, zákony a právní předpisy (tj. zveřejnění právní normy) a hájit zájmy obce a jejích obyvatel, což je mnohem konkrétnější formulace než "zájem a vůle lidu".

Slovenské znění slibu se jeví nejen právně jasnější, ale i politicky dokonalejší, neboť znesnadňuje zneužití tohoto slavnostního aktu v politických šarvátkách, a odpovídá více pozitivně právnímu duchu československého právního řádu. Ani použití přirozeně-právní interpretace právního textu normativní zhodnocení skutkové podstaty neusnadňuje, neboť jen poslanec sám může posoudit, zda se svým jednáním zprotivil vlastnímu svědomí a vnitřní morálce, a tak daný slib porušil. Nikdo jiný jej nemůže platně obvinít, protože na základě subjektivního pojetí spravedlnosti, cti a vnitřní morálky nelze hodnotit objektivně etická kritéria u jiných. Vymáhání závaznosti poslaneckého slibu je právně pochybné, jestliže zákonodárce úmyslně nebo opominutím kodifikoval znění, jehož plnění nelze objektivně kontrolovat nebo které dokonce poslanci znemožňuje odmítnout principy, o které se stát opírá, i kdyby tak činil demokratickou formou. Pokud neporušuje právní řád, poslanec je za svou činnost zodpověden svým voličům a ne státu.

— Z Přehledů — Dr. V. Chalupa

ZPRÁVA Z ČS. VELVYSLANECTVÍ, Washington, D.C.

ČSNRA poskytuje čtenářům informace o různých čl. zákonech týkajících se čl. státní příslušnosti — ale upozorňujeme čtenáře, že bližší informace dodá a žádosti vyřizuje **pouze**: Embassy of Czech and Slovak Federal Republic, 3900 Linnean Ave. N.W., Washington D.C. 20008. Telefon: (202) 363-6315.

Vážený pane, vážená paní,

k získání nároku na vyplácení důchodu z ČSFR do USA je třeba splnit tyto dva předpoklady:

- I. získání US občanství
- II. splnění podmínek na důchod podle čs. předpisů, např.
 - A) podmínky pro plný starobní důchod jsou v zásadě
 - a) doba zaměstnání v Československu nejméně 25 let
 - b) dosažení věku u mužů 60 let a u žen v rozmezí od 53 do 57 let v závislosti na počtu vychovaných dětí (bez dětí 57 let, 1 dítě 56, 2 děti 55, 3 nebo 4 děti 54, 5 a více dětí 53 let), a to v době zaměstnání v ČSFR nebo nejdéle do 2 let od skončení zaměstnání v ČSFR.
 - B) podmínky pro poměrný starobní důchod jsou v zásadě
 - a) doba zaměstnání v Československu u mužů alespoň 10 let a u žen alespoň 20 let
 - b) dosažení věku u mužů 65 let, u žen 60 let, a to v době zaměstnání nebo nejpozději do 2 let od skončení zaměstnání v Československu.

Dodatečné vysvětlivky

K získání nároku na důchod je třeba vždy splnit všechny stanovené podmínky. K době zaměstnání v cizině se nepřihlíží. Stanoveného věku (bod II A b, tj. u mužů v rozmezí 58 až 60 let, u žen 51 až 57 let podle počtu

vychovaných dětí / a bod II B b, tj. u mužů 63 až 65 let, u žen 58 až 60 let) je třeba dosáhnout v Československu. V případě odchodu z ČSFR před touto dobou nárok nevzniká.

Ve vašem případě

- 1) nárok na čs. důchod nemáte, neboť nesplňujete výše uvedené podmínky, konkrétně pak podmínky podle bodu I, II A a), II A b). Nesplňujete podmínky ani na poměrný starobní důchod, a to podmínku II B a), II B b)
- 2) posuďte sám, zda podmínky splňujete, pokud ano, vyplňte a vraťte nám přiloženou
 - a) žádost o potvrzení o pozbytí čs. občanství v důsledku naturalizace v USA
 - b) žádost o důchod
- 3) nárok na důchod podle našeho názoru splňujete, a proto vám posíláme
 - a) žádost o potvrzení o pozbytí čs. občanství v důsledku naturalizace v USA
 - b) žádost o důchod
- 4) v souladu s Vaším přáním Vám zasíláme
 - a) žádost o potvrzení o pozbytí čs. občanství v důsledku naturalizace v USA
 - b) žádost o důchod
- 5) doporučujeme s ohledem na složitost vašeho případu podat si žádost o důchod. Formuláře žádosti o důchod a o potvrzení o pozbytí čs. občanství přikládáme
- 6) přikládáme informace o poskytování dalšího druhu čs. důchodu (vdovský, invalidní atd.). Prostudujte si podmínky a pokud je splňujete, napište nám a my vám pošleme potřebné doklady k podání žádosti.

Poučení a pokyny

Doklad o nabytí US občanství pro čs. úřady je potvrzení vystavené čs. velvyslanectvím o pozbytí čs. občanství v důsledku naturalizace v USA. Po vystavení originál potvrzení vám vrátíme pro vaši event. potřebu v budoucnu a kopii zašleme čs. úřadům k dalšímu řízení. V případě, že toto potvrzení již máte, zašlete nám spolu s žádostí o důchod jeho kopii. V případě, že vám toto potvrzení nemůžeme vystavit (byl jste naturalizován v době od září 1938 do 7. května 1957), je třeba si obstarat doklad o vašem občanství od U.S. imigrační a naturalizační služby a tento doklad přeložit do češtiny nebo slovenštiny.

Invalidní důchod

náleží pracujícím podle stupně dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu. Pracující má nárok na invalidní důchod, jestliže byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na důchod, stal se plně invalidním a to v době zaměstnání nebo do dvou let od skončení zaměstnání. Doba zaměstnání potřebná pro nárok na invalidní důchod činí u pracujících ve věku do 20 let méně než rok, ve věku nad 20 let do 22 let 1 rok, nad 22 let do 24 let 2 roky, nad 24 do 26 let 3 roky, nad 26 let do 28 4 roky, nad 28 let 5 let v posledních 10 letech před vznikem plné invalidity. Bez zřetele na délku zaměstnání má nárok na invalidní důchod pracující, který se stane plně invalidní v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání. Invalidní důchod se poskytuje také invalidům z mládí.

Vdovský důchod

náleží vdově po pracujícím, který byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na invalidní nebo starobní důchod, jestliže neuplynuly od skončení zaměstnání do dne jeho

smrti více než dva roky, nebo po pracujícím, který zemřel následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, anebo po poživateli důchodu starobního, invalidního, částečného invalidního, důchodu za výsluhu let nebo částečného důchodu za výsluhu let. Vdovský důchod náleží po dobu jednoho roku od smrti manžela. Po jednom roce náleží vdovský důchod vdově dále, jestliže splňuje aspoň jednu z těchto podmínek: je invalidní; nebo pečuje aspoň o jedno dítě, jež má nárok na sirotčí důchod; nebo vychovala aspoň 3 děti; nebo dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti; nebo dosáhla věku 50 let; nebo její manžel zemřel následkem pracovního úrazu utrpěného při výkonu zaměstnání zařazeného do I. pracovní kategorie a vdova dosáhla ke dni jeho smrti věku 40 let. Jestliže není splněna ani jedna z těchto podmínek do dvou let po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod, nebo do pěti let, jde-li o případ, kdy manžel zemřel následkem pracovního úrazu utrpěného při výkonu zaměstnání zařazeného do I. pracovní kategorie, nárok na vdovský důchod zaniká. Vdově, která nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti, a manželství přestalo plnit svou společenskou funkci (tak zvaná mrtvá manželství), náleží vdovský důchod, jen měla-li vdova v době smrti manžela nárok na výživné. Za splnění podmínek, jež se vyžadují pro nárok na vdovský důchod náleží vdovský důchod též rozvedené ženě, jestliže byla v době smrti bývalého manžela odkázána na příspěvek na výživu, až do skončení doby, do které jej měl bývalý manžel poskytovat.

Váš podpis na žádosti o důchod, jakož i doklad z imigrační služby o vašem US občanství, pokud se na vás tento případ vztahuje, musí být ověřen veřejným notářem a superlegalizován naším velvyslanectvím. (Náš poplatek za superlegalizaci 1 dokladu činí \$25.00.)

Pokud jste důchod z ČSFR již pobíral(a), připojte k žádosti o důchod rovněž kopii výměru nebo uveďte číslo a datum rozhodnutí, druh důchodu, jeho výšku a který úřad ho vyplácel.

O důchodu rozhodují Úřad důchodového zabezpečení v Praze nebo Bratislavě, kam se žádosti z našeho velvyslanectví přímo postupují. Vyřízení trvá často několik měsíců. Odpověď vám bude sdělena rovněž našim prostřednictvím.

Dr. Vladimír Galuška

Vedoucí konzulárního oddělení

Důchodové zabezpečení účastníků odboje

se vztahuje na účastníky odboje, kteří splňují podmínky stanovené zákonem číslo 255/1946 Sb., o příslušnicích československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, a zákonem č. 462/1919 Sb., o propůjčování míst legionářům. Důchodové zabezpečení účastníků odboje je upraveno s určitými odchylkami od důchodového zabezpečení pracujících. Účastníci I. a II. odboje jsou pro účely důchodového zabezpečení rozděleni do čtyř skupin podle délky a druhu odbojové činnosti.

PAMATUJTE NA RADU SVÝM PŘÍSPĚVKEM!

Schvalujete-li pevné zásady a postoj Rady
k nejdůležitějším otázkám dnešního vývoje,
získejte nám nové členy!

Americký fond pro československé uprchlíky: RESOLUCE

Dvě skutečnosti, které se odehrávají v Československu v poslední době nutí sbor ředitelů Amerického fondu pro československé uprchlíky k tomu, aby zaujal své stanovisko.

Jednou skutečností je provádění zákona o rehabilitaci, který — v rámci přezkušování rozsudků justice komunistického režimu — dovoluje, aby rozsudky politického rázu za činy proti tomuto režimu byly u mnohých osob žijících mimo Československo, pouze upravovány s odvoláním na to, že tyto činy jsou "rehabilitací nedotčeny", namísto aby byly automaticky zrušeny. Druhou je restituční zákon, který vylučuje Čechoslováky, kteří přijali jiné občanství, z jakýchkoli nároků na vrácení majetku, pokud se nevrátí do Československa za účelem trvalého pobytu a nepřijmou československé občanství.

Americký fond pro československé uprchlíky od svého založení v květnu 1948 pomáhal desítkám tisíců československých politických uprchlíků, kteří byli nuceni opustit svoji vlast v důsledku komunistické persekuce všech, kteří se proti ní postavili. Mnozí z nich tak činili s nasazením života, který někteří skutečně také ztratili. Často byli nuceni zanechat doma rodiny. Za svůj čin nuceného opuštění byli odsuzováni komunistickou justicí a jejich rodiny trpěly a jejich majetek zkonfiskován.

Americký fond pro československé uprchlíky považuje za svou povinnost vznést svůj velmi vážný protest jménem tisíců bývalých politických uprchlíků, z nichž mnozí svou činností přispěli k tomu, aby dobré jméno Čechoslováků jako národa nebylo zcela zapomenuto během komunistické vlády, a pomáhali domácímu odboji. Americký fond pro československé uprchlíky považuje ustanovení restitučního zákona o "emigrantech" za nepřípustnou, nezákonnou diskriminaci a shora uvedené provádění soudní rehabilitace bývalých uprchlíků za hrubé porušování lidských práv, nehodné nového Československa, které se snaží zařadit mezi demokratické státy světa.

V této souvislosti je Americký fond pro československé uprchlíky nucen prohlásit, že považuje označení československých uprchlíků, obětí komunistického násilí, výrazem "emigranti" nejen jako právně nepřesný, ale zejména jako morálně nezodpovědný. Ohrazuje se rovněž proti systematickému odmítání uznání exilu z let po únoru 1948 za hodnotnou aktivní složku národního boje proti vnučené totalitě.

*Jan Hird Pokorný, Předseda sboru ředitelů
Vojtěch Jeřábek, Prezident*

Z ODBOČEK A OBLASTÍ

Úspěšný večer odbočky 28. října ČSNR

Odbočka 28. října ČSNR uspořádala v sobotu 27. dubna 1991 ve známé restauraci "Klas" v Ciceru krajské setkání s večerí a přednáškou šéfredaktora Karla Sedláčka z nakladatelství Melantrich v Praze o současné situaci v České a Slovenské Federativní republice. Karel Sedláček je totiž právě na studijní cestě po Americe k získání informací o životě krajanů v USA a o jejich zájmu o vývoji v osvobozené ČSFR. Večeře se zúčastnilo 65 krajanů-exulantů a po večerí přišli na přednášku další. Předsedkyně Rozina Nehasilová uvítala přítomné a Karel Sedláček osobitým stylem v úvodu své přednášky nejprve realisticky popsal, jak probíhala t.zv.

"sametová revoluce" 17. listopadu 1989. Osobně uváděl disidenta a nyní prezidenta Václava Havla na balkón Melantrichu, kde promluvil k statisícovému zástupu občanů, kteří, nebojácně a odvážně žádali skončení komunistické diktatury, nastolení demokracie a politické svobody.

Poté se krátce a humorně zmínil o svém osobním životě: jak pracoval před léty v plzeňském rádiu, kde poznal svou ženu Jarmilu. Má dva syny, jeden z nich je dnes poslancem ČR a druhý studuje tělovýchovu.

V diskuzi, kterou pak otevřel přítomným a která byla živá, otázky se sypaly na řečníka nepřetržitým proudem. Nebyly sice vždy konstruktivní a věcné, ale Karel Sedláček je odpověděl objektivně a spravedlivě. Zhostil se svého úkolu s profesionální pohotovostí ku spokojenosti všech přítomných. Z naší strany je třeba zdůraznit, že bude nutno více trpělivosti pro všechno, co se doma děje, protože komunistická generace se po 40 letech nehodlá jen tak lehce vzdát svých pozic, ale svoboda v Československu je. Bude však třeba hodně trpělivosti a pochopení našich doma k nám v exilu a nás k nim doma, než se sejdeme na společné základně lásky k národu a vlasti.

Aby šéfredaktorovi Sedláčkovi byl umožněn styk s krajskými organizacemi a byly mu ukázány zajímavosti Chicaga postarali se o to členové předsednictva odbočky 28. říjen ČSNRA.

Ses. Rozina Nehasilová, br. Josef Bárta a Ota Karásek byli jeho průvodci. Během 5-denního pobytu v Chicagu navštívili jsme kancelář ČSNRA, kde ses. O. Kovářová našemu hostu podala přehlednou zprávu o činnosti ČSNRA jak pro krajskou veřejnost, tak i v zájmu staré vlasti. Informovala ho o amerických Lidicích a dala mu o nich několik písemných pojednání.

Navštívil muzeum ČSA, kde mu správkyňe muzea p. L. Chorvátová ukázala vzácné sbírky lidového umění, nastřádané během 135 let, včetně bohaté knihovny. Další informace o činnosti ČSA podala předsedkyně této krajské pojišťovny paní Věra Wiltová-Jandáčková. Zajeli jsme s naším hostem k lidickému pomníku v Crest Hill, navštívili jsme Chicagskou universitu, kde nám dr. Z. Hruban ukázal vzácné sbírky knih a dokladů v české a slovenské části universitní knihovny; prohlédli jsme si velice poučné "Museum of Science and Industry"; náš host si vyfotografoval pomník T. G. Masaryka (blanický rytíř), zastavili jsme se u pomníku K. H. Borovského blízko Adlerova planetaria na březích Michiganského jezera. Profesor Fr. Svejkovský ukázal našemu hostu významné části Chicagské university; především zasedací síň, kde visí v životní velikosti portrét prezidenta T. G. Masaryka. Při báječném obědě v pěkné restauraci udělal šéfredaktor Sedláček interview s Dr. Svejkovským. Byla při tom i ses. R. Nehasilová. Ukončením dne byla návštěva Sears Tower, kde v citovém rozpoložení se host pokochal krásou Chicaga a také se s ním rozloučil. Přítom ale zdůraznil, že nejhlubší dojem v něm zanechala návštěva Českého domova důchodců, který je stále živým dokladem vděčnosti našich zdejších předků ke svým rodičům i s Českým národním hřbitovem.

Předsednictvo odbočky 28. říjen ČSNRA

Odbočka Oregon

Naše odbočka v Portlandu měla 14. dubna druhou schůzi v tomto roce. A je to moje první ve funkci nové tajemnice.

Chci vám dát na vědomí, že naše akce, o které vám v březnu psala naše bývalá tajemnice Jarka Molíková, je hotová a dobře dopadla. Těch 29 nemocničních postelí do Prahy dobře došlo a naše předsedkyně paní Mary Martinová dostala milé poděkování od "The Olga Havel Foundation". Paní Havlová sama podepsala toto poděkování, které je v angličtině.

*Vlasta Běvářová-Barber,
tajemnice odbočky Oregon*

SMUTNÉ VÝROČÍ — 49 ROKŮ OD VYVRAŽDĚNÍ LIDIC

Lidice a jejich osud jsou nejvýraznějším rysem německé nacistické kultury a německého nacistického systému z druhé světové války.

Celý svět byl ohromen nad chladným cynismem vyvražděním nevinného lidického obyvatelstva — 95 domů bylo v Lidicích úplně vypáleno, 199 mužských obyvatel od stáří 15 a výše na místě zastřeleno, 191 žen dopraveno do koncentračních táborů, přes 90 dětí odvléčeno.

Když 10. června 1942 Němci oznámili celému světu s jakou chladnokrevností se dopustili tohoto strašlivého zvěrstva, celý svobodný svět se zachvěl.

Za všechny spojení vyjádřil tuto reakci na německou brutalitu známý americký státník Wendell Wilkie dne 12. července 1942 těmito slovy: "Protože vrah Heydrich byl zabit, Lidice nežijí. Protože lidické svítily zhasly, rozsvítil se plamen, který nikdy neuhasne. Všude a zejména ve Spojených státech severoamerických roste vlna tvrdého, neúprosného odhodlání. — Dokud se dějí v jiné zemi věci, jako bylo zničení Lidic a zavraždění lidických občanů, nemůžeme se zastavit, dokud si nebudeme jisti, že Němci nemohou opakovat podobné zvěrstvo také u nás!"

Tato slova pronesl Wendell Wilkie ve státě Illinois, v městečku Stern Park Gardens, které se rozhodlo změnit svoje americké jméno na české Lidice, kde byl také odhalen pomník s nápisem:

"Lidice v Československu byly zničeny, avšak budou žít navždy v srdcích všech milovníků svobody. Tento pomník postavil svobodný lid americký v Lidicích, Illinois."

Lidice USA jsou nyní částí města Crest Hill, Illinois a pomník je obklopen stromy a malým parkem. Prairie Avenue a jeden blok na sever of Theodore Street.

K novým Lidicím v USA přibýly další a to v Mexiku, Venezuele, Jižní Africe ba i v novém Berlíně. Lidice se staly symbolem boje proti nacistické tyranii. V Anglii bylo založeno hnutí "Lidice budou žít" — byly založeny fondy na výstavbu nových Lidic.

Významná americká básnířka Edna St. Vincent Millay napsala dramatickou práci o Lidicích. Anglický básník Lucio, uveřejnil báseň Lidice. V Newyorské Umělecké galerii byla odhalena socha Lidice, vytvořená americkým sochařem Davidsonem.

Tak básněmi, písněmi, dramatickými a výtvarnými díly, je celým světem vzpomínáno na malou českou havířskou vesnici LIDICE.

* * *

Letošní vzpomínka na tragedii v Lidicích byla zorganizována Czech-American Congress. Organizátorem byl všemi

známý br. James V. Krákora, jehož zásluhou zájezd do Lidic byl nezapomenutelný zážitek.

Proslovů se zúčastnili: James O. Krákora, předseda Czech-American Congress; Vlasta Matelová, známá funkcionářka; Robert Baumbruk, učitel; Donald Radich, Mayor Crest Hill/Lidice; zazpívali paní D'nellda Davis a dva hosté z Československa. Věvec položila Z. Židlická v kroji a dvě krojované děti.

Mayor Crest Hill/Lidice nám v jeho řeči připoměl hrůzu tornáda, které loňského roku zničilo část Crest Hill a zabilo několik lidí. Pozval nás na projížďku Crest Hill (což jsme udělali), kde tornádo zničilo řadu domů, které jsou dnes znovu postavené a ulice krásné, jako nedotčené hrůzou.

Br. Krákora a Mayor Radich přednesli žádost k veřejnosti, aby se zapojila do příprav na 50. výročí tragedie, které bude v r. 1992. Potřebuje se financovat oprava pomníku, schodů a vysázet nové keře.

Dary na fond "Americans for Czechoslovakia"

Československá ženská národní rada v exilu.....\$3,489.46
(konečné vyúčtování a uzavření bankovního účtu)

VÝZVA K POMOCI ČESKOSLOVENSKU

V první i druhé světové válce Češi a Slováci v Americe prostřednictvím svých krajanských organizací mezi sebou vybrali značné částky pro osvobození své staré vlasti, pro poválečnou pomoc a pro upravení československé demokracie v duchu amerických ideálů.

Ve stejném duchu dnes Československá národní rada americká zahajuje novým rokem sbírku na fond "Američané Československu" (Americans for Czechoslovakia), z kterého budeme podporovat činnost, směřující k obnovení Masarykovské demokracie v Československu.

Vyzýváme proto všechny své členy a složky, všechny krajanské organizace a jejich členy i všechny ty, kdo patří do rodiny Čechoslováků v Americe, aby na tento fond přispěli. Sběrka bude uložena v Americe a peníze budou uvolňovány případ od případu podle nestranných a nepolitických měřítek.

Šeky a dary zasílejte na šekové konto: "Americans for Czechoslovakia"; na adresu: Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, Illinois 60650.

Prosíme oznamte včas změnu adresy

Zašlete zdarma ukázkové číslo Věstníku na:

JMÉNO _____

ADRESA _____



ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:



"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

